
Antonio Misiroli održao predavanje o Evropskoj strategiji bezbednosti

Datum
maj. '09.
07.

Na poziv Centra za civilno-vojne odnose, **direktor istraživanja u briselskom Centru za evropske politike (European Policy Centre, EPC) Antonio Misiroli, održao je predavanje o Evropskoj strategiji bezbednosti (ESB) u izmenjenom međunarodnom kontekstu, šest godina nakon njenog usvajanja.** Doduše, ovaj je problem poslužio je kao polazište za dalju diskusiju o različitim problemima evropske

bezbednosti. Misirolijevo predavanje održano je u okviru obrazovnog programa Škole za evropsku bezbednost.

Gost Centra je ESB pristupio tako što je analizirao inventar pretnji (evropskoj bezbednosti). Odgovor EU na pretnje popisane u ESB jeste tzv. „efektivni multilateralizam“. Misirolu je zatim tvrdio kako nije reč o strategiji bezbednosti u punom smislu, već pre doktrini spoljne politike. Pohvalno je, prema njegovoj oceni, to što dokument ne sadrži rokove u kojim bi proklamovane ciljeve trebalo postići. Takođe, njemu se čini da ESB predstavlja znatno više od „najnižeg zajedničkog imenioca“ evropske bezbednosti koji je bilo moguće usaglasiti. Nastavio je raspravljajući o tekućem procesu „pregleda“ ESB, gde uprkos snažnom uticaju konflikta u Gruziji nije došlo do korekcije inventara pretnji.

U središtu diskusije procesa „pregleda“ je Iran, tvrdi Misirolu. Raspravlja se i o potrebi „podele posla“ u multinacionalnim operacijama između odbrambene komponente spoljne politike EU i NATO. Potom, uvodi se distinkcija između *state failure* i *state fragility*, kako bi se naglasila činjenica da one države kojima EU nastoji da pomogne nisu „propale“, već su krajnje politički nestabilne.

Razvoj kapaciteta odbrane EU je stao, smatra Misirolu. ESDP predstavlja pretežno francusko-britansku inicijativu. Primetno je da je vojna dimenzija ESDP izgubila na značaju, dok je civilna komponenta postala nesporna. Tako je zato što finansiranje civilnih misija snosi Evropska komisija, a ne države članice. Takođe, snage koje se zahtevaju za potrebe ovih misija manje su kontroverzne sa stanovišta javnog mnjenja država članica, jako osetljivog na mogućnost gubitka života.

Na kraju svog izlaganja, Misirolu je tvrdio da je EU izgubila sa češkim predsedavanjem, sve što je dobila u poslednjim mesecima Bušovog mandata. Sada se od nove američke administracije očekuje da, posle finansijskog, ponudi i plan „političkog“ oporavka.

Usledila su pitanja. Sonju Stojanović je zanimalo da li je realno očekivati koherentniju spoljnu politiku EU u budućnosti. Zatim, pitala je u kojoj meri je Zapadni Balkan „vidljiv“ na agendi Brisela. Mišljenje Misirolija je da moguće rešenje leži u uspostavi Spoljne službe (*External Action Service*), koja bi trebala da postane aktivna u prvoj polovini 2010. godine. Ipak, realnije je očekivati da se koherentnost postigne „od slučaja do slučaja“, pri čemu treba imati u vidu da nije isključivo EU odgovorna za to, već i drugi akteri u međunarodnoj politici.

Na pitanje o eventualnom pristupanju Turske, Misirolu je odgovorio kako su „apetiti Brisela smanjeni“, te da se razvijaju novi pristupi, gde prominentno mesto zauzima tzv. „privilegovano partnerstvo“, kao alternativa (ako je takvom moguće zamisliti) članstvu.

Potom se otvorila rasprava o tome, koji su to ustupci koje EU mora učiniti državama zbirno nazvanim BRIC (*Brasil, Russia, India, China*) koje na pozornici međunarodne politike nastupaju sa sve više samopouzdanja. Na prvom mestu, u slučaju Kine, Misirolu veruje da ustupke treba tražiti i naći u domenu trgovinske politike. Kada je reč o Rusiji, teško je zamisliti (citat Strouba Talbota) da postoji pitanje koje više deli države članice.